तत्र च इच्छयाऽधिकारः तत्रायं भेदः महाव्रतसंज्ञक-स्तोत्रसाध्यसोमयागे एव पञ्चचितिकस्यलस्य नियमः अन्यत्र इच्छया विकल्पः । ४क० पर्यन्ते उखानिर्माण-प्रकारादि । उखाशब्दे तद्विधिरुक्तः [मन्त्रादिकथनम् । ४कण्डिकान्ते ५क० च अग्निचयनप्रकारस्तत्रत्यदेवता-६क० अग्निविशेषपञ्चकचयनप्रकारः

७क० तत्रत्यप्रायश्चित्तिहोमविधानम् [तानन्त्रादि । ८क० अग्निचयनस्य पूर्वोक्तस्य प्रकारभेदतत्कालद्रव्यदेव-१७अ०१२क० । तत्र प्रायश्चित्तान्तकर्मोत्तरकर्त्तव्यविधान-भेदद्रव्यदेवतामन्त्रादिकथनम् ।

१८अ० ६क० तासु शतरुद्रियहोमः तदङ्गकर्मद्रव्य-देवतामन्त्रादिकथनम् । ६क० शेषे अग्निचितोनियमा उक्ता यथा अग्निचिद्वर्षति न पठेत् । पक्षिमांसा-भोजनम् । प्रथमचयने द्विजातिभार्यामेव गच्छेत् न शूद्राम् । द्वितीयचयने सवर्णामेवोपगच्छेत् नान्यवर्णां क्षत्रियां वैश्यां वा । व्रतेष्वेव न काञ्चन स्त्रियं गच्छेत् । ब्रह्मचार्येव भूयात् । यावज्जीवमित्यं व्रतं कुर्यात् । संवत्सरं वेति पक्षान्तरम् । चित्यायज्ञौ सोमेष्ट्यायां स्वय माटरणाविश्वज्योतिर्व्रतयोरामन्यतमानामिष्टकानामुपधा-नम् । पुनश्चयनमचयनं वेति पक्षान्तरोक्तिः ।

१९अ० । ७क० । तत्र सौत्रामणीयागोविहितः । तत्र ऋद्धिकामस्य ब्राह्मणस्यैवाधिकारः । स च अग्निमता सोम-याजिना सोमयागान्ते कार्यः । सोमातिपूतस्य(यस्य सुखा-तिरिक्तनासाकर्णगुह्यादिच्छिद्रेभ्यः पीतः सोमः स्रवति स सोमातिपूतः) सोमवामिनश्च (सुखेन यः पीतसोमं वमति स सोमवामी) तस्याऽत्राधिकारः । स्वराज्यात् रिपुभिः प्रच्यावितस्य राज्ञोऽपि स्वराज्यप्राप्त्यर्थमधिकारः । पशु-प्राप्तियोग्यस्यापि अप्राप्तपशोः पशुकामनया वैश्यस्याऽ-प्यत्राधिकारः । अयं चतूरात्रसाध्यः । तदङ्गसुरासन्धान प्रकारादि । तत्र द्रव्यदेवतामन्त्रादि ।

२०अ० ८क० । तत्राश्वमेधयागोविहितः तत्र अभि-षेकवतः क्षत्रियजातेः राज्ञोऽधिकारः न विप्रवैश्ययोः । स च त्रिरात्रसाध्यः सर्वकामाप्तिफलकः । तत्र काल-द्रव्यदेवतामन्त्रादि । अश्वमेधशब्देऽस्य विवृतिः ।

२१अ० ४क० । तत्र १क० पुरुषमेधयज्ञोविहितः सर्व-भूतेभ्योऽतिशयोत्कर्षकामस्यात्राधिकारः । स च पञ्चरात्र-साध्यः एकविंशतिदीक्षः ब्राह्मणक्षत्रिययोस्तत्राधिकारः न वैश्यस्य । तदीयद्रव्यदेवतामन्त्रादि । २क० सर्वकामस्य सर्वमेधयागोविहितः स च दशरात्रसाध्यः । ३ । ४क० । तत्र पुरुषः अश्वः गौः मेषः अजः इति पञ्चपशूनालम्भनं तद्विधानादि प्रोषितस्य मृतस्य वा संवत्सरास्मृतौ पिट-मेधो यज्ञो विहितः तत्र नक्षत्रादिकालद्रव्यदेवतामन्त्र-विधानादिकथनम् ।

२२अ०११क० । तत्र १क० यजुर्वेदोक्ताधानादिपितृमेधान्त-कर्माण्युक्त्वा सामवेदविहिता एकाहसाध्यस्य विहिताः । तत्र परिभाषा । संस्थान्तरानुक्तौ अग्निष्टोमसंस्थ एव क्रतुर्भवति । भूर्नामैकाहः १ धनुमात्रदक्षिणः । ज्योति-र्नामैकाहः २ । तौ च विशेषानुक्तौ अग्निष्टोमसंस्थौ । गो-संज्ञकः ३ आयुःसंज्ञकश्च ४ एतावेकाहौ उक्थ्यसंस्थौ अभिजिद्विश्वजितौ५ ६ एतौ अग्निष्टोमकल्पौ । तत्राभि-जिति गोसहस्रं शतार्द्धं वा समुदितं वा दक्षिणा । विश्वजिति सहस्रं सर्वस्वं वा समुदितं वा दक्षिणा । तत्र ज्येष्ठपुत्रस्य विभागयोग्यद्रव्यभिन्नं भूमिदासवर्ज्यं सर्वस्वपदार्थः । यतो भूमेः धारणचङ्क्रमणद्वारेण उपयोगात् दासस्य शुश्रूषार्थमुपयोगात् तद्वर्ज्यं हिर-ण्यादिकं सर्वस्वपदार्थः इत्येकमतम् । स्वमते पुरुषमेधे गर्दभादिदानदर्शनात् भूम्येकदेशपरित्यागे धारणसम्भ-वात् तद्व्यतिरिक्तं सर्वस्वं देयमिति । अवभृथस्नाने वस्त्रच्छविं परिदधातीतिश्रुतेः, तद्व्यतिरिक्तविषयं सर्व-स्वम् । एवं दीक्षोपयोगिद्रव्यव्यतिरिक्तविषयमपि । सह-स्राद्धिकं सर्वस्वं दक्षिणा देयेति फलितम् । विश्वजिति द्वादशरात्रादिनियमभेदः । अभिजिति कृते विश्वजितोऽनुष्ठानम् अभिजिद्विश्वजितोर्युगपदनुष्ठानं वा । तयोर्युगपत्करणे देवयजनस्थानविशेषोक्तिः तत्र ऋतपोड-शर्त्विजां बाहुल्यात् अन्यतमेनान्यत्र कर्म सम्पाद्यम् । तत्र बहिर्वेदिकानि कर्माणि समानानि । अन्तर्वेदिकान्येव विशिष्टानि । युगपत्करणपक्षेऽपि अभिजित एव पूर्वं पूर्व-मङ्गं कृत्वा विश्वजितः उत्तरमुत्तरं कार्यम् । सर्वजित्नामा ७ एकाहः स च महाव्रतसंज्ञसामस्तवसाध्यः तद्विधा-नादि तत्र संवत्सरं दीक्षा सप्ताहाभिषवः । तत्र तिस्रः षट् वा उपसदः । तथा च संवत्सरं दीक्षां कृत्वा तदूर्द्ध्वं सप्तमाहे अभिषवं कृत्वा सप्ताहे अतीते सुत्याभवति तत्र च तिस्रः षड् वा उपसदः कार्याः । तत्र संवत्सरं दीक्षा-अग्निवयनवद्वा दीक्षा कार्या । स च अग्निष्टोमसंस्थ एव । २क० सर्वजिति दक्षिणाभेदतद्विधानादि । अयञ्च उक्थ्यकल्पः । उक्थानामभिजिदादीनां संज्ञान्तरम् ।